

στά γερά. Η εποχή μας, έμιας που ζούμε τώρα και ακόμα κάμποσα χρόνια, είναι εποχή πολεμικής, και πολεμική δὲ γίνεται μόνο με λογοτεχνικά έργα, γίνεται με μελέτες, βιβλία, ἐφ' μερίδες, διμυλίες, προπαγάντες πολιτικοκοινωνικές.

"Όσοι λοιπόν γυρεύουν κάποια μεταρρύθμιση του «Νουμά» τὴ γυρεύουν γιὰ νὰ γίνει τὸ φύλλο, ἂν ὄχι τὸ ὄργανο πού ἀποτελεσματικά ἢ μεταχειριστοῦν ἐκείνο: πού χρειάζονται μέσα γιὰ νὰ νικήσουν τὴ σημερινὴ διανοητικότητα (ἴσως ἢ γλώσσα ἢ δημοτικὴ νὰ τὸν ἐμποδίζει νὰ γίνει τέτοιο ὄργανο, κατάλληλο γιὰ νὰ ἐπηρεάζει τοὺς μὴ δημοτικιστές), ἀλλὰ τοῦλάχιστο ἢ ἐφημερίδα πού ἢ εὐχαριστεῖ ὅλους τοὺς δημοτικιστὲς ἀναγνώστες της καὶ πού ἢ τοὺς τονώνει γιὰ νὰ ἐξακολουθήσουν τὸν ἀγώνα τους, καὶ νὰ πλαταίνουν τὸν κύκλο τους.

Μὰ μόνο τὸ γεγονός πὸς γυρεύουν τὴ μεταρρύθμιση τοῦ «Νουμά», σημαίνει καθαρὰ πὸς ἔχει τὴ θέση του πιά καὶ τὴν ἀξία του, πὸς **εἶναι κάτι**.

Κανένας δὲν μπορεῖ νὰ παραβλέψει οὔτε τοὺς τόσοσι συνδρομητὲς καὶ ἀναγνώστες τοῦ «Νουμά», οὔτε τὴν τονωτικὴ ἐργασία πού ὡς τώρα ἀνάμεσα σὲ τοὺς ἔκαμε. Μὰ ἴσια ἴσια γιὰ τοὺς ἀναγνώστες αὐτοὺς μπορεῖ κανένας ν' ἀπαιτήσῃ πλουσιότερη τροφή καὶ ἀκόμη πιὸ τονωτικὴ, γιατί τέτοιος εἶναι καὶ ἢ μένει ὁ χαρακτήρας καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ «Νουμά», **τονωτικὸς** γιὰ τοὺς δημοτικιστικὸς κύκλους.

Στὸν ἄνθρωπο πού, ἀφίνοντας κατὰ μέρος κάθε ἄλλη δουλειά, ξεχνώντας κάθε παλιὸ δεσμὸ καὶ σχέση μετὰ τὴν κυριαρχούσα κατάσταση, καὶ ἀψηφώντας κάθε κατάκρισι καὶ καταφρόνια τῆς τριγυριστικῆς, καταπίστηκε νὰ διευθίνει τὸ «Νουμά» καὶ κατὰφερε νὰ τὸν βασιλεύει δέκα χρόνια τώρα, ἔμεις ὅλοι οἱ δημοτικιστὲς χριστοῦμε κάποια εὐγνωμοσύνη.

Κι αὐτὴ τὴν εὐγνωμοσύνη, ἀπὸ μέρος μου, τὴν ἐκφράζω δημόσια μετὰ τὰ λίγα τοῦτα λόγια.

ΙΔΑΣ

Η ΔΕΚΑΕΤΗΡΙΔΑ ΤΟΥ "ΝΟΥΜΑ,"

Ἀγαπητέ μου Νουμά,

Τὰ δέκα σοὶ χρόνια βλέπω καὶ τὰ γιορτάζεις μετὰ τρόπο ἀληθινὰ πραχτικό. Ὅμως πρέπει νὰ σοὺ τὰ γιορτάσουμε κ' ἔμεις πού τὰ φέραμε στὸ φῶς μετὰ τὴ βοήθεια σοὶ τὴν παλικαρία.

Νὰ ζήσης τὸ λοιπὸν ἄλλα δέκα χρόνια, λεβέν-

τη μου. Νὰ ζήσης, γιὰ νὰ ἴδῃς ὄχι μονάχα τὸ Λαγοπάτη σου ξεχασμένο, μὰ καὶ τὸ Βενιζέλο μετανοιωμένο, τί λέω; λυωμένο στὴ στενοχώρια, πού ἢ ξανανοίξῃ τὰ μάτια του καὶ ἢ βλέπῃ τὸ τί ἔκαμε ἀπὸ φόβο ἀπλό, ἀπὸ ἀπλή ἀγνωρισιὰ τῆς ἐποχῆς πού τὸν φώναξε καὶ τὸν ἔβαλε νὰ μᾶς κυβερνήσῃ. Ἀργὰ βέβαια πιά γιὰ λόγου του, ὅμως τί σιωτήρια μάθημά γιὰ τοὺς κατοπινοὺς του.

Ἐπειδὴ, κοίταξε τί ἢ πῆ νὰ τὰ βάλῃς μετὰ μὴν Ἰδέα. Χτίζεις ἐνάντια τῆς Ἰδέας, φροντώνει αὐτὴ καὶ ξεπλώνεται, καὶ σοὺ τὰ κάνει θάλασσα τὰ θεμέλια. Βρίσκεις πὸς πρέπει νὰ ξαναχτίσης, καὶ νὰ ξαναπεριμένῃς τὴν ἀναγέννηση πού ἀγγελεῖς μετὰ τοὺς ζουρνάδες τοὺς Μιατριώτικους. Περνάει ἔτσι ἢ ἐποχὴ σου, περνάει καὶ σβύεται τὸ στερέωμά σου. Ἐκάμες δοκιμὴ πού ἀπότυχε. Ἄλλος θάρθη νὰ ἀποτελειώσῃ τὸ ἔργο κατὰ τὴ συνείδηση τὴν ἐθνικὴ, κατὰ τὸ στάθμισμα τῆς ἀκράδαντης τῆς ἀλήθειας.

Τῆς ἀλήθειας αὐτῆς ἐσὺ εἶσαι ὁ παντοτεινὸς ὁ Ἐργάτης. Ὅλο καὶ σκάδεις, ὅλο καὶ ὑποσκάδεις. Λογαριασμὸ μαζὶ σοὺ δὲ βρίσκουνε, μήτε ἢ βροῦνε. Ὅ,τι φωνάζουν αὐτοὶ, ἐσὺ τοὺς τὸ βγάζεις ἀέρα. Ὅ,τι μαζώξουν, τοὺς τὸ σκορπίζεις. Σισύφειο τὸ ἔργο τους, καὶ τὸ ξέρεις αὐτὸ ἐσὺ. Κ' ἐπειδὴ τὸ ξέρεις, πηγαίνεις τὸ δρόμο σου ἴσωνα, ὑπομονητικά, μὰ καὶ γενναῖα καὶ παλικαρία.

Καιρὸς μας νὰ σοὺ τὴν ἀναγνωρίσουμε αὐτὴ σου τὴν ἀρετὴ. Καιρὸς μας νὰ σοὺ σφίξουμε τὸ χέρι γιὰ τὴν παλικαρία σου, τὴν ἀφοδὴ καὶ τὴν ἀκούραστη.

Πάντα δικὸς σου,

Hessle, 18-11-11

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

"Ο ΝΟΥΜΑΣ,"

Μέσα στὴν πνευματικὴ τὴ νέκρα τοῦ τόπου, ἀνάμεσα σ' ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, πού ψευτοζοῦνε τὴν πιὸ πρόστυχη ἀδιάφορη ζωὴ, τὴν πιὸ ζωώδη τὴ ζωὴ, χωρὶς γιὰ τίποτε νὰ τοὺς νοιάζει, πού δὲ βλέπουν τίποτ' ἄλλο ἀπὸ τὰ μικροσυφέροντά τους, πού δὲν ἀπλώνουν τὴν ψυχὴ τους ἴσως τὸ παρελθὸ καὶ πού δὲ δύνονται ν' ἀγκαλιάσουνε τὸ μέλλον, ἀνάμεσα σ' ὅλο αὐτὸ τὸ τίποτα, ξεπετάχτηκε, δῶ καὶ τόσα χρόνια, γεμάτο ἀπὸ μιὰ ξαναγεννητὴρα πνοή, ὅλο ζωὴ κι ὅλο φῶς, τὸ «Ταξίδι» τοῦ Ψυχάρη. Ἀπὸ τότε ἢ ἀναζωογονημένη πνευματικὴ τοῦ τόπου ἢ κίνηση πλέκεται γύρω στὴν γλωσσικὴ τὴν Ἰδέα. Τὰ πιὸ ἀκριβὰ, τὰ μονάκριβα τοῦ Ἔθνους τ' ἀνθια στὸν ἥσυχιο τῆς βλαστήσανε. Κι πάντα στὸν ἥσυχιο τῆς ἢ βλασταίνοννε. Κάθε ἔργο, κάθε ἰδέα πού τῆς ἀντιμάχεται, πρόσκαιρο

θάνατο, μάταιο, τιποτένιο, γιατί ο παλμός της ζωής θά τού λείπη.

«Ο Νουμάς» πού σήμερα, μέσα στη γενική μας χαρά, μπαίνει στα Δέκα του τὰ Χρόνια, μπορεί να τὸ κανιέται πὼς τὸ ἔργο του εἶναι ἡ πνευματικὴ κληρονομιά τῆς σημερινῆς γενιάς, γιὰ τίς κατοπινές. Μακριὰ ἀπὸ κάθε συγκαταβατικὴ πολιτικὴ, ἀπὸ κάθε σπιδασμός, κι ἀπὸ κάθε διαλλαχτικότητα, (ἀφήνοντάς τ' αὐτὰ στοὺς μικρόπρεπους ἀνθρώπους, πού ἡ ψυχικὴ τους ἀδυναμία τοὺς ἐμποδίζει νὰ προσιωθοῦν ὀλίγελα σὲ μιὰ Ἰδέα, νὰ τὰ δώσουν ἄλλα γιὰ ἄλλα χάρις μιᾶς Ἰδέας, νὰ πλάσουν μ' ἄλλους λόγους μιὰ Ἰδέα) «ὁ Νουμάς» ἐργαστηκέ αὐτὸς μονάχος σὲ μιὰ κίνηση ἐκπολιτικὴ καὶ καθάρια **Ρωμαίωνη**.

Ἡ δύναμη μιᾶς Ἰδέας δὲ μετριέται μὲ τὸν ἀριθμὸ τῶν ὁπαδῶν της. Πλανιοῦνται κείνοι πού θαρροῦνε, πὼς κατεβάζοντάς τη στὸ ἐπίπεδο τοῦ ὄχλου θά τὴν τονώσουν. Ἄν τὸ Ἔθνος δὲ μπόρεσε νὰ νοιώσῃ ἀκόμα τὴν ἀλήθεια τῆς γλωσσικῆς Ἰδέας, τόσο τὸ χερότερο γιὰ ἓνα τέτοιο φόβιο Ἔθνος. Ἄν «ὁ Νουμάς» δὲ διαβάξεται σήμερα ἀπ' ὅλους τοὺς Ρωμαίους, τόσο τὸ χερότερο γιὰ τοὺς Ρωμαίους. Τὸ μεγαλεῖο μιᾶς Ἰδέας μετριέται ἀνεξάρτητα ἀπὸ κάθε πρακτικὴ ἐφαρμογή. Ὁ παλμός τῆς ζωῆς εἶναι ἡ δύναμή της. Οἱ λίγοι πού θά μπόρεσουν νὰ τὸν ξεχωρίσουν, ποτὲ δὲ θά θελήσουν νὰ τῆς προσφέρουν τάχα ἐκδούλεψες. Δὲ θά θελήσουν νὰ τὴν ἀπλώσουν προδίνοντάς τη. Δὲ θά μεταχειριστοῦν ποτὲ πολιτικῆ. Δὲ θά πουλήσουν ποτὲ οὔτ' ἓνα μέρος ἀπὸ τὴν Ἰδέα, οὔτ' ἓνα μέρος ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ τους. Αὐτοὶ εἶναι οἱ Ἐκλεχτοί. Ὁ κόσμος, ἂ θέλῃ, ἄς ἐρθῆ πρὸς αὐτούς. Αὐτοὶ δὲ θά πουλήσουν τὴν ψυχὴ τους γιὰ τ' ἀγαθὰ τοῦ κόσμου.

«Ὁ Νουμάς», τὰ Δέκα Χρόνια τῆς ζωῆς του, σίγουρος πὼς πορεύεται τὸ δρόμο τῆς Ἀλήθειας, ἔριξε πάντα τὸ ἀνάθεμα στοὺς ἀνίκανους ἰδιοφύρους. Μὲ τὴν αὐτοπεποίθηση πού ἀντλοῦσε ἀπὸ τὸ μεγαλεῖο τῆς Ἰδέας, κ' ἔχοντας στὸ πλευρὸ του τίς κορυφές τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων, τὸν Ψυχάρη, τὸν Παλαμᾶ, τὸν Πάλλη, τὸν Ἐφταλιώτη, τὸν Πέτρο τὸν Βλαστό, δὲ λιποψύχισε στὸ μεγάλο τὸ ἔργο πού πῆρε ἀπάνω του. Καὶ γι' αὐτὸ μπορούμε νὰ ποῦμε σήμερα μονάχα αὐτὸς ἀντιπροσωπεύει ὀλοκαίρι τὴν **πνευματικὴ** ζωὴ τῆς Ρωμισίνης.

Μακριὰ ἀπὸ κάθε μικροφιλομμία, μακριὰ ἀπὸ κάθε προσωπικὸ πάθος — ὄλοι Ἔσεις οἱ Ἐργάτες μιᾶς Ἰδέας, ὄσοι μπορείτε νὰ βαστάξετε τὸ βᾶρος τῆς δίχως νὰ λυγίσετε, ὄλους μιὰ ψυχὴ σὰς ἀδερφώνει. Τὸ ξέρετε πὼς Ἔσεις σήμερα εἴσαστε ἡ δύναμη τοῦ Ἔθνους σας, Ὅσο κι ἂν οἱ τιποτένιοι καμαρώνουνε γιὰ μιὰ νίκη πού εἶναι ἡ καταδίκη τους, ὄλοι ἔμετς ἐνωμένοι μέσα στις στήλες τοῦ «Νουμά», πού εἶναι τιμὴ μας ἡ φιλοξενία του, ἄς ἐπικοινωνοῦμε σὲ μιὰ πνευματικὴ ἀτμοσφαῖρα. Ἡ σκέψη μας εἶναι τοῦ Ἔθνους ἡ ὑγεια ἡ σκέψη. Καλότυχος ὁ «Νουμάς» πού τὸ ὅλα νὰ δέχεται, σὰ σ' ἓνα βάζο, ἄλλα τῆς σημερινῆς Ρωμισίνης τ' ἀνθία.

ΓΙΩΡΓΙΟΣ Ν. ΠΟΛΙΤΗΣ

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

Ἰδιοκτήτης: Δ. Π. ΤΑΪΚΟΛΙΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, ἀρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συντρομὴ χρονιάτικη: Γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Κρήτη δρ. 10. Γιὰ τὸ ἔξωτερικὸ φρ. χρ. 12,50.—Γιὰ τίς ἐπαρχίες δεχόμεστε καὶ τρίμηνες συντρομές (: δρ. τὴν τρίμηνιά).—Κανένας δὲ γράφεται συντρομητῆς ἂ δὲν προπλερώσει τὴν συντρομὴ του.

20 λεπτὰ τὸ φύλλο. — Τὰ περσομένα φύλλα πού λιούνται στὸ γραφεῖο μας διπλὴ τιμὴ.

Βρίσκεται στὴν Ἀθήνα σ' ὅλα τὰ κίόσκια, καὶ στις ἐπαρχίες σ' ὅλα τὰ πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

ΓΙΑΤΙ Ο ΝΟΥΜΑΣ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ ΝΟΥΜΑΣ

Εἶναι κάτι ἀστέρια στὸν οὐρανὸ πού τὸ φῶς τους, λέν οἱ ἀστρονόμοι, ἀκόμα δὲν ἔφτασε ἴσα μὲ τὴ γῆς Τί ἔχει νὰ κάμῃ, ἀφοῦ τὸ φῶς ὑπάρχει; Ἔτσι καὶ σὰ δὲν τὴ βλέπουμε, σὲ ἀπόμακρα οὐρανοῦ, φεγγαβολᾶ ἡ ἀλήθεια. Θά φωτίσῃ κι αὐτὴ μιὰ μέρα τὴν Ἑλλάδα. ΨΥΧΑΡΗΣ

Τότε πρωτοδιάβξα συστηματικὰ **Ψυχάρη**. Τὸ καλκαίρι τοῦ 1902, σὲ Ἀρμελίαι τῆς Σαλαμίνας. Δούλευα τότε στὴν «Ἔστια» κ' εἶχα πάρει ἀπὸ τὸ γραφεῖο τὰ δυὸ καινούρια βιβλία τοῦ Ψυχάρη, «Γιὰ τὸ «Ρωμαϊκὸ θέατρο» καὶ «Ρόδα καὶ Μῆλα» (τόμ. Α'), πού κοιτόντουσαν κατασκοπισμένα σ' ἓνα τραπέζι μ' ἀκοπα τὰ φύλλα, καὶ τὰ μελετοῦσα στὸ ἤσυχο ἀκρογιαλὶ μου. Τὸν Ψυχάρη τονὲ γνώριζα ἴσαστε τότε μόνο ἀπὸ τὸ «Ταξίδι μου» πού τὸ εἶχα διαβάσει ἅμα πρωτοβγήκε καὶ τὸν ἐχτιμοῦσα γιὰ καλὲ συγγραφέα. Στὰ γλωσσικὰ εἴμουνε καὶ γὼ βέρος Ἀθηναῖος δημοσιεγράφος, δηλ. εἶχα τὴ γνώμη μου, τὴ γνώμη τῆς ἀδιαδοσιας καὶ τῆς ἐπιπολαϊότητας, καὶ πιστεῦα πὼς ἡ γνώμη μου εἴτανε καὶ ἡ μόνη σωστὴ γνώμη. **Δεύτερος μιχτὸς** λοιπὸν καὶ γὼ, ἀφοῦ δὲν τῆχα μελετήσει τὸ γλωσσικὸ ζήτημα κι ἀφοῦ **ἔπρεπε** νάχω μιὰ γνώμη. Μελετώντας τὸν Ψυχάρη ἀρχίνησα σιγὰ σιγὰ νὰ βγάξω ἀπὸ τὰ μάτια